

VASTUU TOISISTA IHMISISTÄ JA YMPÄRISTÖSTÄ

Teksti ja tehtävät **Niina Anttila** ♦ Kuva **Pixabay**

Moi ope! Tämä palsta tarjoilee sinulle vinkkejä uskontotunneille.

Tällä kertaa uskontotunnin aiheena on vastuu. Koulun keskeinen tehtävä on tukea oppilaiden kasvua eettisyyteen ja vastuulliseen yhteiskunnan jäsenyyteen (2014, 19). Vastuu itsestä, toisista ihmisistä ja ympäristöstä liittyy myös keskeisesti uskonnonopetuksen tavoitteisiin. (OPS 2014)

VASTUU YMPÄRISTÖSTÄ

1. Keskustelu: Mitkä asiat ovat oppilaille tärkeitä luonnossa? Voit kerätä ajatukset oppilaiden nähtäväksi taululle.

2. Luova toiminta: Piirtäkää, muovailkaa tai kirjoitakaa mieliasioista luonnossa.

3. Pohdiskelutehtävä: Lukekaa alla oleva tarina. Ohjaa oppilaat pohtimaan yksin tai pareittain, mitä luonnolle hyvää ja mitä haitallista tarinassa ilmenee. Tämän jälkeen pohtikaa vielä, miten jokainen voi auttaa luontoa voimaan paremmin.

Anssi ja Mirkku ovat menossa puistoon. Matkalla he syövät jäätelöä ja Mirkku heittää jäätelön paperisen kääreen ojaan. "Ootko ihan laiskamato?", Anssi huomauttaa. Mirkku nappaa roskan taskuunsa hiukan

nolona. Puistossa on hiljaista. Lapset menevät keinumaa. Keinussa Anssi huomaa taivaalla pilviä ja alkaa keksiä, mitä ne esittävät. "Tuo yksi pilvi on ihan kuin lentokone ja tuo toinen kuin polkupyörä!" Lapset alkavat jutella erilaisista kulkupeleistä. Anssi kertoo, että heidän perheeseensä ollaan hankkimassa uutta autoa ja isä on tutkinut, mikä auto ei saastuttaisi niin paljon kuin heidän vanha menopelinsä. "Joudun nykyään kävelemään talvisin kouluun, kun äidin mielestä se on mulle ja luonnolle parempi vaihtoehto kuin se, että äiti tuo mut autolla", Mirkku kertoo. Kotiin tullessaan Mirkun äiti pyytää Mirkkua viemään roskat. Roskakatoksen roska-astiat ovat ääriään myöten täynnä. "Miten meidän taloyhtiöstämme tulee näin paljon roskaa?" Mirkku ihmettelee. Kotona Mirkku muistaa taskuunsa laittamansa jäätelökääreen. "Mihinköhän jäteastiaan se kuuluisi lajitella?" Mirkku pohtii.

4. Aktiivisuus: Retki lähiluontoon

- Metsässä ohjaa oppilaat etsimään heidän mielestään kaunis kivi, puu, kasvi jne. Kuvatkaa löydöksiänne tai piirtäkää niitä.
- Tehkää luonnon materiaaleista taideteoksia, jotka on kehystetty kepeillä.
- Kokeilkaa, miltä kuulostaa soittaa kepeillä erilaisia luonnonmateriaaleja.
- Luonnossa voi tehdä erilaisia tehtäviä liittyen muihinkin oppiaineisiin, esim. matematiikan lasakuja tai kirjaimia (erityisesti alkuopetuksessa).

- Vapaa leikki tai majojen rakentaminen itselle tai esim. metsän eläimille on usein ihan parasta!

5. Tutustumme Raamatun kertomuksiin

- Lukekaa Raamatun Luomiskertomus Moos. 1-2:4
- Luova toiminta: Ohjaa oppilaat piirtämään itse keksimä eläin. Millainen se olisi?
- Luova toiminta: Jaa oppilaat seitsemään ryhmään. Jokainen ryhmä valmistaa piirtäen tai maalaten paperille yhden luomiskertomuksen päivän tapahtumat.

VASTUU MUISTA IHMISISTÄ

1. Luova toiminta: Mininäytelmät PAUSE – toiminnolla

- Valitkaa tarvittava määrä oppilaita näyttelijöiksi luokan eteen kokeilemaan näyttelemistä.
- Lue tarinaa ja pysäytä lukeminen aina tähdellä merkittyihin kohtiin. Näissä kohdissa keskustelkaa yhdessä koko luokan kanssa annetuista kysymyksistä.
- Näytelmän jälkeen jaa luokka pieniin ryhmiin.
- Ohjaa oppilaat kirjoittamaan näytelmä uusiksi niin, että tarinassa otetaan paremmin huomioon toiset. Esitykseen saa lisätä hahmoja, esim. opettajan roolihahmon.
- Oppilaat esittävät uudet näytelmät luokalle. Keskustelkaa siitä, mitä tarinassa tehtiin eri tavalla ja miten se vaikutti tilanteeseen.

Näytelmä: Välitunnille lähtö

(Roolit: Jutta, Miriam, Jenny, Matias, poikajoukko)

Matematiikan tunti loppuu ja välituntikello soi.

★ Mitä tunteita tilanteeseen voi liittyä? (Onko ketään koskaan jännittänyt saako kaveria välitunnilla? Kuinka moni on innoissaan, kun välitunti alkaa? Mitä lapset yleensä tekevät välitunnilla? Löytyykö kaveri helposti? Onko välitunneissa jotain jännittävää?)

Jutta ja Miriam sopivat olevansa ulkona yhdessä. Jenny kysyy tytöiltä, pääseekö hän mukaan. Tytöt eivät päästä. Joukko poikia nappaa pallon mukaansa. Pojat jakavat joukkueet käytävällä. Matias valitaan viimeisenä. Matias ei haluaisi lähteä ulos.

★ Mitä tunteita näihin tilanteisiin voi liittyä? Miksi Matias ei haluaisi lähteä ulos?

Näytelmä: Ryhmätyötä tekemässä

(Roolit: Tarinan voi esittää koko luokka yhdessä)

Luokka on aloittamassa tekemään ryhmätöitä. Oppilaat saavat itse valita kolmen hengen ryhmiä. Kaapo ja Alina jäävät irralleen, etsimään paikkaa. Opettaja ohjaa Kaapon ja Alinan tekemään ryhmätyön parina.

★ Mitä ajatuksia ja tunteita tilanne herättää oppilaissa?

Ryhmätyön tekeminen alkaa. Yhdessä ryhmässä alkaa heti kinastelu siitä, kuka tekee mitään.

★ Miksiköhän ryhmässä kinastellaan?

2. Tutustumme Raamatun kertomuksiin

- Lukekaa Raamatusta Rakkauden kaksoiskäskey Matt. 22:36-40
- Pohdiskelutehtävä: Mitä Jeesuksen antama ohje toisen rakastamisesta voisi tarkoittaa koulussa tai kotona? Mitä itsensä rakastaminen tarkoittaa?
- Luova toiminta: Ohjaa oppilaat kirjoittamaan tarina omasta päivästä, jossa toteutuisi mahdollisimman hyvin lähimmäisenrakkaus. ▀